

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานปลายเปิด และศึกษาพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยขณะที่ใช้กิจกรรมเล่นนิทานปลายเปิด ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย
2. ผลการวิจัย

2.1 การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเล่นนิทานปลายเปิด

2.2 การศึกษาพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยขณะที่สอนโดยใช้กิจกรรมการเล่นนิทานปลายเปิด

3. อภิปรายผล

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในครั้งนี้ มีจำนวน 20 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 11 คน และเป็นหญิง จำนวน 9 คน มีอายุระหว่าง 3-4 ขวบ และส่วนใหญ่อาศัยกับพ่อและแม่ โดยพ่อแม่ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและค้าขาย

2. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานปลายเปิด และศึกษาพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยขณะที่ใช้กิจกรรมการเล่นนิทานปลายเปิด ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

2.1 การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับการจัด กิจกรรมการเล่นนิทานปลายเปิด

จากการที่ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนและหลังการเล่นนิทานปลายเปิดเพื่อหาค่าคะแนนก่อนและหลัง ซึ่งมี 5 ข้อตอนในการแก้ปัญหา มีคะแนนเต็ม 5 ผลแสดงในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการสอน โดยการจัดกิจกรรมเล่นนิทานปลายเปิด ด้วยวิธีการทดสอบ t-test

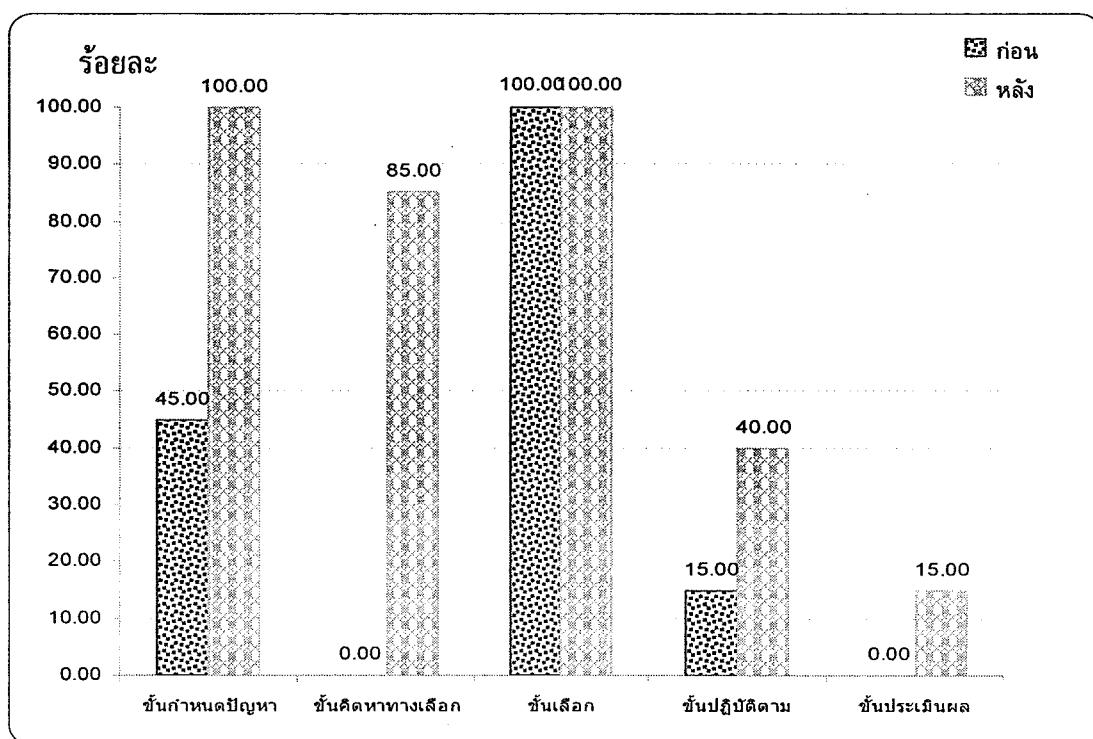
การทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวน (n)	t	df	Sig. (2-tailed)
ก่อนเล่นนิทาน	1.60	0.598	20	-6.728*	19	0.000
หลังเล่นนิทาน	3.40	0.883	20			

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมเล่นนิทานปลายเปิด มีระดับความสามารถในการเลือกข้อตอนการแก้ปัญหาหลังจากได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมเล่นนิทานปลายเปิด มีความสามารถในการแก้ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนร้อยละเด็กปฐมวัยที่ตอบแบบทดสอบก่อนและหลังการสอน โดยใช้กิจกรรมเล่นนิทานปลายเปิด

ข้อตอนการแก้ปัญหาของเด็ก	ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อกำหนดปัญหา	9	45.00	20	100.00
ข้อคิดเหทางเลือก	0	0.00	17	85.00
ข้อเลือก	20	100.00	20	100.00
ข้อปฏิบัติตาม	3	15.00	8	40.00
ข้อประเมินผล	0	0.00	3	15.00

ภาพที่ 2 กราฟแท่งแสดงความถี่ของขั้นตอนการแก้ปัญหาที่เด็กนักเรียนเลือกเปรียบเทียบ ก่อนและหลังการสอนโดยการเล่นนิทานปลายเปิด

จากตารางที่ 2 และภาพที่ 2 พบร่วมกันว่า ก่อนการสอนโดยการเล่นนิทานปลายเปิดแก่เด็กปฐมวัย เด็กจะตอบคำถามโดยใช้ขั้นตอนการแก้ปัญหาระดับต่ำๆ ได้ดังนี้ เด็กปฐมวัยเลือก

ขั้นเลือก จำนวนมากที่สุด คือจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ ขั้นกำหนดปัญหา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ในอันดับสุดท้าย คือ ขั้นปฏิบัติตาม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ในส่วนขั้นคิดทางทางเลือก และขั้นประเมินผล ไม่มีเด็กนักเรียนเลือก

หลังการสอนโดยการเล่นนิทานปลายเปิด ผู้วิจัยได้ใช้คำถามในระดับเดียวกันตามหลังการสอนผลปรากฏว่า เด็กนักเรียนตอบคำถามโดยใช้ขั้นตอนการแก้ปัญหาระดับต่ำๆ ได้ดังนี้ เด็กนักเรียน เลือกขั้นกำหนดปัญหา มากที่สุด คือ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เพิ่มจากเดิม จำนวน 11 คน ซึ่งเท่ากับขั้นเลือก คือ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แต่ไม่ได้มีความต่างจากเดิมทั้งก่อนและหลังเล่นนิทาน รองลงมาคือ ขั้นคิดทางทางเลือก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 85 เพิ่มจากเดิม จำนวน 17 คน อันดับต่อมาคือ ขั้นปฏิบัติตาม จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40 เพิ่มจากเดิม จำนวน 3 คน อันดับสุดท้าย คือ ขั้นประเมินผล จำนวน 3 คน เพิ่มจากเดิม 3 คน

และนำไปวิเคราะห์ความแตกต่างของความถี่ของคำตอบของจำนวนเด็กปฐมวัยที่เลือกคำตอบในแต่ละข้อได้ถูกต้อง โดยใช้ค่าสถิติ Chi-Square ดังแสดงในตารางที่ 3

เมื่อได้คำตอบของเด็กปฐมวัยแล้ว จึงได้นำขั้นตอนการแก้ปัญหามาเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหา แต่สำหรับในขั้นที่ 3 ทั้งก่อนและหลังทดสอบมีค่าเท่ากันตามที่ระบุมาแล้วนั้น จึงนำเสนอแต่ขั้นที่ 1,2,4 และ 5

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ความถี่ของเด็กปฐมวัย ขั้นที่ระบุขั้นตอนการแก้ปัญหาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทาง
ปลายเปิด โดย สถิติ Chi-Square

	ขั้นที่ 1 (ก่อน) ขั้นกำหนด ปัญหา & (หลัง) ขั้น กำหนดปัญหา	ขั้นที่ 2 (ก่อน) ขั้นคิด ทางเดียว & (หลัง) ขั้นคิดทาง เดียว	ขั้นที่ 4 (ก่อน) ขั้นปฏิบัติ ตาม & (หลัง) ขั้นปฏิบัติตาม	ขั้นที่ 5 (ก่อน) ขั้น ประเมินผล & (หลัง) ขั้น ประเมินผล
N	20	20	20	20
Exact Sig. (2-tailed)	0.001*	0.000*	0.227	0.250

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หลังการเรียนรู้ทางพบร่วมกัน จำนวนเด็กปฐมวัยที่ระบุขั้นตอนที่ 1 และ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ในขณะที่ ขั้นที่ 3 นั้น เด็กปฐมวัยทั้งหมด (100%) ระบุขั้นตอนทั้งก่อนและหลังการทดสอบเท่ากัน สำหรับขั้นที่ 4 และ 5 นั้น จำนวนเด็กปฐมวัยที่ระบุขั้นนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 การศึกษาพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยขณะที่ใช้กิจกรรมเรียนรู้ทางพบร่วม

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของเด็กปฐมวัยทุกรุ่งที่สอน โดยตั้งเกณฑ์ การสังเกตเป็น 3 ระดับ คือ 3 มีการแสดงพฤติกรรมนั้นมาก 2 มีการแสดงพฤติกรรมนั้นปานกลาง และ 1 มีการแสดงพฤติกรรมนั้นพอใช้ สังเกตพฤติกรรมการเรียนของเด็กปฐมวัยใน 3 หัวข้อ คือ การมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้น และความกล้าแสดงออก พบร่วม โดยภาพรวมเด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมระหว่างเรียนทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของเด็กปฐมวัย

นิทัน	การมีส่วนร่วม $\bar{X}$	กระตือรือร้น $\bar{X}$	กล้าแสดงออก $\bar{X}$	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$
นิทันเรื่องที่ 1	2.610	2.480	2.600	2.563
นิทันเรื่องที่ 2	2.800	2.550	2.720	2.690
นิทันเรื่องที่ 3	2.850	2.750	2.980	2.860
ค่าเฉลี่ย	2.753	2.593	2.767	2.704

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการเรียนของเด็กปฐมวัยในด้านการมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้น และความกล้าแสดงออก อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนของ การวิจัยนี้ เป็นการสอนจากสิ่งที่เด็กเข้าใจง่าย เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย คือการ สอนโดยใช้กิจกรรมเล่านิทานปลายเปิด ทั้งนี้ในการสอนโดยใช้กิจกรรมเล่านิทานปลายเปิด เป็นการ เปิดโอกาสให้กับเด็กปฐมวัย ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตลอดเวลา กระตุ้นความสนใจ จากเนื้อเรื่องที่น่าติดตาม หลากหลายด้วยสื่อที่ใช้ในการเล่านิทาน เมื่อนิทานเข้าถึงจิตใจของเด็กทำให้ เด็กรู้สึกผ่อนคลายและแสดงออกด้วยความกล้าหาญ ที่จะคิดและตอบคำถาม โดยไม่ต้องกังวลว่า คำตอบที่ได้จะถูกหรือผิด

ถ้าพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จะเห็นได้ว่า นักเรียนให้ความสนใจในการสอน โดยใช้กิจกรรมเล่านิทานปลายเปิดมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในทุกด้าน จากนิทานเรื่องที่ 1 เด็กปฐมวัยส่วนใหญ่จะรู้สึกตื่นเต้นกับการได้ฟังนิทาน และพฤติกรรม ยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องไปจนถึงนิทานเรื่องที่ 3 นั่นแสดงให้เห็นว่า เด็กชอบที่ได้มีส่วนร่วมในการ เรียน โดยใช้กิจกรรมเล่านิทานปลายเปิด ที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหา จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ เด็กปฐมวัยที่ได้เรียนโดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน ปลายเปิดมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีขึ้น

3. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานปลายเปิด สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมเล่นนิทานปลายเปิด พบว่า เด็กปฐมวัยจากทั้งสี่ จำนวน 20 คน มีเด็กปฐมวัยจำนวน 18 คน มีความสามารถในการแก้ปัญหาหลังได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมเล่นนิทานปลายเปิด สูงกว่าก่อนได้รับการสอน โดยการจัดกิจกรรมเล่นนิทานปลายเปิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ไปในทิศทางเดียวกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลดังกล่าวแสดงคล้องกับการศึกษาของอภิรตี สินวล (2547) ที่ได้ศึกษา ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานลง มีความสามารถแก้ปัญหาตามเอง และความสามารถในการแก้ปัญหาตามที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นของเด็กปฐมวัย มีค่าสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมเล่นนิทานลงมีค่าสูงกว่า ก่อนการจัดกิจกรรมเล่นนิทานลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ เปลา ปุริสาร (2543) ที่ได้ศึกษาพบว่า หากเด็กได้ฝึกรับและใช้ประสบการณ์ในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มพูนทักษะ จะทำให้เด็กสามารถพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีขึ้น

ในการศึกษารั้งนี้มีเพียงเด็กปฐมวัย จำนวน 1 คน ที่ค่าคะแนนมีค่าเท่าเดิม และมีเด็กปฐมวัยจำนวน 1 คน ที่ค่าคะแนนลดลง หลังการสอนโดยใช้กิจกรรมเล่นนิทานปลายเปิด อาจจะเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ระดับสติปัญญา อายุ ประสบการณ์ที่เด็กแต่ละคนได้รับ หรือ สภาพร่างกายของเด็กในขณะนั้น เช่น อาการไม่สบาย

3.2 ผลการศึกษาพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยขณะที่สอนโดยใช้กิจกรรมเล่นนิทานปลายเปิด ที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการแก้ปัญหา พบว่าเด็กปฐมวัยทั้งหมด มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีขึ้น สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือพฤติกรรมการเรียนของเด็กปฐมวัยในด้านการมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้น และความกล้าแสดงออก อยู่ในระดับมาก เพิ่มขึ้นจากเรื่องที่ 1 จนกระทั่งถึงนิทานเรื่องที่ 3 ผลดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ นฤมล จิวแพ (2549) ที่ได้พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่นนิทานประกอบภาพก่อนมีพฤติกรรมด้านความเอื้อเพื่อสูงขึ้น

หลังจากเด็กนักเรียนได้ผ่านกิจกรรมการสอนแบบเล่นนิทานปลายเปิดเพื่อทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหา ที่แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นกำหนดปัญหา ขั้นคิดหาทางเลือก ขั้นเลือก ขั้นปฏิบัติตาม ขั้นประเมินผล ตามลำดับ ทำให้เด็กนักเรียนมีการพัฒนา

ความสามารถในการแก้ปัญหาขึ้น จากผลการวิจัยดังกล่าวพอกจะสรุปได้ว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กนักเรียน มีดังนี้

1) ปัจจัยด้านสื่อที่ใช้ในการสอน คือนิทานปลายเปิด สิ่งที่สำคัญในการสอนโดยใช้กิจกรรมเล่านิทานปลายเปิดคือเนื้อหา เนื้อเรื่องที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหา อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบการเล่านิทาน มีผลกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของเด็กปฐมวัย

2) ปัจจัยด้านเทคนิคการสอน คือการถ่ายทอดเรื่องราวที่ต้องการที่จะสื่อให้เด็กรับรู้ โดยการเป็นผู้เล่านิทานที่ดี ซึ่งต้องอาศัยน้ำเสียง ท่าทาง สื่ออุปกรณ์ ตลอดจนวิธีการประกอบการเล่าการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเต็มที่ และไม่ตัดสินคำตอบของผู้เรียนว่าถูกหรือผิดแต่จะให้ผู้เรียนบอกเหตุผลสนับสนุนคำตอบนั้นๆ จึงทำให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยวิธีสอนของครู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุดจะช่วยให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาต่างๆ ได้ดีขึ้น โดยในการทำการสำรวจครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ผู้ช่วยวิจัย ศึกษาพัฒนาระบบที่ผู้เรียนและพัฒนาการของผู้เรียน ระหว่างเล่านิทานไปด้วย จึงสรุปพฤติกรรมในการสอนที่ทำให้ ผู้เรียนสนใจได้ดังนี้ การใช้น้ำเสียงของครู ต้องใช้น้ำเสียงที่ดังฟังชัด นุ่มนวล ต้องใช้เสียงสูง - ต่ำ ตามบทบาทของตัวละครไปด้วย การใช้ภาษาตาม ให้มองเด็กทุกคนด้วยความสนใจอย่างทั่วถึง ทำลายตัวให้สดคล่องไปกับเนื้อเรื่องที่เล่า การใช้ท่าทางประกอบ ต้องให้เหมาะสมกับเรื่องที่เล่า สื่อที่ใช้ควรเป็นสื่อใกล้ตัว หาง่าย มีสีสันสดใส

3) ปัจจัยด้านตัวผู้เรียน ระดับสติปัญญา อายุ ประสบการณ์ที่เด็กแต่ละคนได้รับ สิ่งแวดล้อม รอบ ๆ ตัวเด็ก มีผลกับความสามารถในการแก้ปัญหาและพฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยจะแสดงออกขณะที่เรียนหรือตอบคำถาม